

Obsah

Úvodní slovo

Rudolf Kučera 7

LAUDATIONES ET MEMORIAE

Josefovi T. k lednu 2024

Vratislav Färber 13

Vivere in aliis

Martin Kučera 17

Hold Josefu Tomešovi

Jana Čechurová 20

Několik glos o historii

Robert Kvaček 29

Gentleman historik a encyklopedista

Jana Malínská 31

Kamarát, akých nie je veľa...

Vojtech Čelko 33

„V pokorném poznání o marné lidské domyšlivosti.“ Editor Josef Tomeš

Jiří Křest'an 37

PhDr. Josef Tomeš – nedostižný vzor na poli české biografistiky

Karol Bílek 45

O občanské statečnosti

Jiří Malínský 52

NAD POVAHOU DĚJIN A HISTORIOGRAFIE

Může český národ přežít flagelantskou revizi svých dějin?

Miroslav Hroch 59

Krátká úvaha o stavu českého dějepisectví kultury

Martin Kučera 74

Hovoříme o krizích, nedávných i současných. Krátké zamyšlení s pohledem na situaci po skončení Velké války 1918 <i>Emil Voráček</i>	84
Záhada posledních pasáží Aristotelovy <i>Etiky Nikomachovy</i> <i>Miroslav Novák</i>	92

AKTÉŘI, INSTITUCE A PAMĚŤ RAKOUSKA-UHERSKA

Obcovací řeč u okresních hejtmanů. Příspěvek k diskusi o národnostní identitě v 19. století <i>Alice Velková</i>	101
Jak se Tomáš Masaryk chystal na vojnu proti Prajzovi aneb Děťství ve stínu války v roce 1866 <i>Vojtěch Kessler – Josef Šrámek</i>	116
Mezi politickým uznáním a politickým kýčem: zrození kultu Vůdce národa F. L. Riegra <i>Luboš Velek</i>	128
České státní právo a jeho územní komponenta na přelomu 19. a 20. století <i>Milan Hlavačka</i>	149
Intelektuál a politika v době moderny <i>Vratislav Doubek</i>	165
Vypůjčené šaty? Nad Dykovou kritikou poezie J. S. Machara <i>Lucie Merhautová</i>	177
Předkové a potomci slavných – Josef Adolf Bulova (1839–1903), lékař a spolupracovník T. G. Masaryka <i>Hana Kábová</i>	189
Dobrák Lípa: zapomenutý židovský továrník obuvi v Bystrém u Poličky <i>Martin Jemelka</i>	204
Střípky ze života Slováků ve Vídni a okolí v dlouhém 19. století <i>Viktor Velek</i>	212
Delší cesta ke stavbě libeňského gymnázia <i>Zdeněk Pousta</i>	232

POLITICKÝ A KULTURNÍ ŽIVOT PRVNÍ REPUBLIKY

Nový parlament, staří poslanci?

Volební systém a otázka personální kontinuity
na příkladu československého Národního shromáždění v roce 1920

Martin Klečacký 255

Volební soud a zbavování poslanců mandátu
v Československu v letech 1920–1939

Jan Rychlík 270

Alice Masaryková: první dáma republiky?

Dagmar Hájková. 295

Poslanec živnostenské strany Jan Pekárek

Lukáš Holeček. 305

Sibylle von Bolla-Kotek. Právnička mezi Prahou a Vídní

Marie Bahenská 319

Střípky z historické korespondence – Alois Musil a Josef Šusta
aneb „Příští týden státní zkoušky a svět jest vůbec rozkošný“

Adéla Jünová Macková. 327

K projektu Krajského muzea československého

Michaela Tydlitátová. 337

Přemítání nad jedním zaprášeným katalogem

Martin Klement 349

HRDINOVÉ A ANTIHRDINOVÉ PROTEKTORÁTU A OKUPACE

Byli mezi prvními...

K osudům prvních československých letců přidělených na frontu ve Francii

Richard Vašek. 361

Zapomenutá vděčnost.

Agrárník Josef Černý v Protektorátu Čechy a Morava

Jaroslav Rokoský 376

Českoslovenští diplomaté a německá rasová perzekuce

Jan Němeček 395

Emil Hácha a Emanuel Moravec

Vít Machálek 408

Špatný básník Jindřich Cink
Jiří Padevět 412

Příspěvek k problematice politiky zapomínání
v Protektorátu Čechy a Morava: příklad okresu Prostějov (1939–1940)
Jan Hálek 424

HISTORICI A DĚJINY PO ROCE 1945

S Hitlerem v kantýně. Sovětský film *Přísaha* a jeho pražské dotáčky
Josef Nožička 433

Jak jsem jako aspirant vstupoval v roce 1968 do „veřejného prostoru“
Jan Galandauer 449

Konference, která se nekonala:
črta o připomínkách 50. výročí vzniku ČSR (1968)
Boris Moskovič 458

Jiří Král, „enfant terrible“ české geografie
Jiří Martínek 465

PhDr. Josef Kotal
Jiří Riedl 477

Bibliografie prací Josefa Tomeše
sestavily Václava Horčáková a Kristina Rexová 492

Obrazová příloha
připravila Vlasta Mádlová 523

Resumé 547

Jmenný rejstřík 548